

Zaaknummer			
Adres	Damsingel – Achter 30 – Sonac		
Projectnaam	Vergistingsinstallatie		
Adviseur(s):			
Datum advies:	22-9-2025 30-9-2025	Versie 1.0 Versie 1.3 Def	
Behandelaar / vergunningverlener			
Fase aanvraag:	Project Omgeving		

Inleiding, aanleiding en belang aanvrager

Initiatiefnemer vraagt instemming t.b.v. realisatie verginstings-/gasinstallaties

Belang voor initiatiefnemer: bedrijfseconomisch/financieel

Maatschappelijk belang: beperkt/duurzaamheid

Beoogd gebruik is niet passend bij bestemming: *toelichting* overgenomen uit de Ruimtelijke onderbouwing (Royal Haskoning DHV ref. BH7896-IB-FN-230621-0956, oktober 2024). Bouwhoogtes zouden niet voldoen.

Ruimtelijke procedure: Buitenplans BOPA.

Beoordeling Natuur en Landschap

De locatie betreft huidige bestemming 'Bedrijventerrein 4', met aanwijzing 'verwerkingsbedrijf dierlijke slachterijproducten'.

Qua natuur en landschap kan ik me vinden in hetgeen de ROB schrijft:

- Wordt gebouwd in bestemming Bedrijventerrein 4 (etc.);
- Het bos waar men de tanks wil realiseren staat in die bestemming. En zou verwijderd moeten worden voor de vergisters/tanks. Maar er wordt niet gebouwd in de naastliggende bestemming 'groenvoorziening'. Die strook 'groenvoorziening' is 30 meter breed (gezien vanaf noordelijk) en verder in de huidige situatie begroeid met hoger opgaand groen / bomen (>10 meter);
- De beoogde bouw (tanks, ruim 20 meter hoog) zal boven het overblijvende groen uitkomen. Dergelijke hoogtes zijn met landschapselementen ook niet geheel aan het zicht te onttrekken. Door initiatiefnemer zijn 3D-visualisaties aangeleverd. Het lijkt me een reëel beeld dat daarin geschetst is. De mate waarin de bouwwerken boven de boomlaag uitkomen is beperkt. Daarmee hoeven voor de landschappelijke inpassing m.i. geen aanvullende voorwaarden gesteld te worden aan kleurstellingen o.i.d.: de bosstrook schermt voldoende af.

- De combinatie van een brede strook hoog opgaande begroeiing, vastgelegd in een uitgewerkt landschappelijk inpassingsplan (versie 30-9-2025 door [REDACTED] maakt dat sprake is van een voldoende landschappelijke inpassing.

Tenslotte:

Het gebied is gelegen in de 'bebouwde kom Boswet Tytsjerksteradiel 2004'. Dat betekent dat we zelf voorwaarden stellen t.a.v. kap, herplant. Men geeft aan in de BOPA "Op 24 april 2023 is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend bij de provincie Fryslân voor het kappen van een gedeelte van de bomen in de noordwesthoek van het terrein." Feitelijk heeft de provincie hierover m.i. geen zeggenschap want is neergelegd in onze komgrens. Dus kap op basis van APV. > [REDACTED] heeft hier in 2023 advies op gegeven. Mogelijk moet die aanvraag ingetrokken worden omdat het plan sindsdien gewijzigd is.

Beoordeling Stedenbouw

Het gewijzigde plan is stedenbouwkundig inpasbaar. Motivatie:

De bouwhoogtes op het bedrijventerrein zijn erg wisselend in hoogte. Een gebruikelijke maatvoering voor bedrijventerreinen is 15 tot 20 meter voor hoogtes van bouwwerken (het vigerende plan staat 15 meter toe voor gebouwen). Voor bouwwerken geen gebouwen zijnde geldt een lagere bouwhoogte (5 meter). In bijzondere situaties, zoals in de huidige situatie waar de torens/afvoerpijpen zijn geplaatst op het bedrijventerrein, zijn deze inbestemd op 22, 30 of 60 meter hoogte.

Op het terrein worden in de nieuwe situatie een aantal vergisters geplaatst met een doorsnede van 20 meter en een hoogte van 20 meter. Vergisters zijn, in tegenstelling tot gebouwen, vaak rond van vorm. Qua maatvoering verschillen ze niet heel veel van gebouwen. De vormtaal op een bedrijventerreinen is vaak erg divers. In de stedenbouwkundige beoordeling kan de seriematige plaatsing, plus de bijzondere maat en schaal van dergelijke vergisters als snel gezien als bouwwerken. Er is immers weinig verschil tussen een vergister en een opslag (toren) loods. Het verschil is vooral een verschil in rond of vierkant. Op een bedrijventerrein met industriële bedrijvigheid is het veelal gebruikelijk om rekening te houden met een grote verscheidenheid aan 'vormtaal'. Met name de aard van de bedrijvigheid is veelal bepalend voor de vorm van bouwwerken. Bij industriële vormgeving gaat het veelal om rond en rechthoekig, om loodsen, torens, silo's en leidingwerk. Dit gehele 'ensemble' aan vormen en hoogtes vormt gezamenlijk het totaalbeeld van een industrieel bedrijf.

Voor vergisters met een maatvoering van 20meter in hoogte is het stedenbouwkundig acceptabel deze vergisters een plek te geven op een bedrijfslocatie waar al een rijke hoeveelheid aan vormen en bouwhoogtes zichtbaar zijn. Het is stedenbouwkundige wél wenselijk de plaatsing van deze nieuwe vergisters zo te kiezen dat ze zich niet autonoom manifesteren, maar zich voegen in het geheel van de diversiteit aan vormen en hoogtes, zodat er nog steeds sprake is van een 'ensemble'. Samenhang in de diversiteit aan 'beeldtaal' is een belangrijk toetsingskader voor de stedenbouwkundige kwaliteit op het gehele bedrijventerrein. Uit de geleverde 3D-visualisaties in combinatie met de voorwaarden uit het landschappelijke inpassingsplan blijkt dat de landschappelijke context voldoende intact blijft.

Voor de vergisters van Sonac Burgum B.V. kan vanuit Stedenbouw positief worden ingestemd met de voorgestelde, afwijkende bouwhoogte van 20meter, mits de plaatsing ervan aansluitend is bij de overige bedrijfsbebouwing en het voorstel voorziet in een passende kleurstelling. Vanuit stedenbouw wordt daarom positief geadviseerd ten aanzien van de voorgestelde bouwhoogte en plaatsing van de vergisters, één en ander in afwachting van een kleurvoorstel van de initiatiefnemer voor de silo's van 20 meter hoog.